

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek

w sprawie z powództwa M. O.

przeciwko F. W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 25 czerwca 2025 r.,

na skutek skargi nadzwyczajnej Prokuratora Generalnego od nakazu zapłaty Sądu
Rejonowego w Bytomiu z 30 maja 2006 r., sygn. VII Nc 2458/06,

**na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam* zawiesza
postępowanie w sprawie z uwagi na konieczność
przeprowadzenia zmian legislacyjnych usuwających wady
procesowe określone w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii
Europejskiej (Wielka Izba) z 21 grudnia 2023 r., C-718/21 oraz
w wyroku pilotażowym Europejskiego Trybunału Praw Człowieka
z 23 listopada 2023 r. Wałęsa przeciwko Polsce (skarga
nr 50849/21).**

[kf]

UZASADNIENIE

W uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, mającej moc zasady prawnej, Sąd Najwyższy podkreślił, że podstawą funkcjonowania Unii Europejskiej jest wzajemne zaufanie państw członkowskich, w szczególności przez przestrzeganie prawa Unii Europejskiej.

Z tego względu, zgodnie z zasadą lojalnej współpracy wyrażoną w art. 4 ust. 3 akapit pierwszy Traktatu o Unii Europejskiej (Dz.U. 2004, nr 90, poz. 864/30 ze zm.) – Państwa Członkowskie zapewniają na swym terytorium stosowanie i poszanowanie prawa Unii oraz podejmują w tym celu środki służące zapewnieniu wykonania zobowiązań wynikających z traktatów lub aktów instytucji Unii. Realizacji celów Unii służyć ma system sądowniczy, na który składa się Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz sądy państw członkowskich. Zapewnienie jednolitego stosowania prawa Unii na całym jej obszarze wymaga ścisłej współpracy TSUE oraz sądów państw członkowskich, w tym zwłaszcza sądów ostatniej instancji. Jej ramy wyznacza procedura odesłania prejudycjalnego przewidziana w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (tekst skonsolidowany Dz.Urz. UE 2016 C 202, s. 1), która ma na celu zapewnienie jednolitej wykładni prawa Unii, umożliwiając tym samym zapewnienie jego spójności, skuteczności i autonomii.

W wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (Wielka Izba) z dnia 21 grudnia 2023 r., C-718/21 potwierdzono, że praktyka działania Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 r., poz. 3) przekonuje, że nie jest to organ niezależnym od władzy wykonawczej i ustawodawczej, stosujący na straży niezawisłości sędziów oraz niezależności sądów, a orzeczenia Sądu Najwyższego – Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych, ukształtowanej przy udziale tak działającej Rady, są obarczone wadą procesową. Stwierdzona wada procesowa pozbawia Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej kompetencji do udzielenia merytorycznej odpowiedzi na pytanie prejudycjalne przedłożone przez tak ukształtowany Sąd Najwyższy.

Europejski Trybunał Praw Człowieka w wyroku z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie Wałęsa przeciwko Polsce (skarga nr 50849/21), stwierdził systemowe naruszenie art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i wyznaczył termin na jego usunięcie ostatecznie do dnia 25 listopada 2025 r. W uzasadnieniu wyjaśnił, że przyczyną stwierdzonego naruszenia prawa do sądu (art. 6 Konwencji) i związanej z tym wady procesowej postępowania,

jest przede wszystkim wydanie orzeczenia przez sąd ukształtowany z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa, działającej nieprawidłowo na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018 r., poz. 3).

Mając na względzie, że orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka jest utrwalone, Sąd Najwyższy stwierdza, że zawieszenie postępowania jest w praktyce podstawową drogą do uniknięcia wadliwości niniejszego postępowania – wad procesowych, wynikających z przyczyn leżących u podstaw konstrukcji legislacyjnej Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego, a przede wszystkim praktyki jej działania. W polskim systemie konstytucyjnym stwierdzoną wadę procesową może usunąć ustawodawca.

Zawieszenie postępowania z urzędu, na podstawie art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. *per analogiam*, okazało się zatem konieczne do czasu usunięcia stwierdzonej wady procesowej.

[kf]

[a.ł.]